

Kohti sujuvaa Kanta-arkea: Keskustelua käyttöönotosta yksityisissä sosiaalipalveluissa 1.9.2026

Kooste chat-kysymyksistä ja -vastauksista

1 Varmennekortit

1.1 Kenelle sote-varmennekortti tarvitaan, missä tilanteissa se on välttämätön ja poikkeukset

EKHVA: Kortin tarve liittyy muun muassa siihen, miten vahva tunnistautuminen on järjestelmässä toteutettu ja onko työssä sähköisesti allekirjoitettavia asiakirjoja. Kansallista viestintää näistä asioista voisi selkeyttää.

Kela: Pelkkä asiakastietojen tallentaminen Kantaan ei Kanta-palvelujen puolesta edellytä sote-varmennekorttia. Korttivarmennusta tarvitaan esimerkiksi haettaessa tietoja toisen rekisterinpitäjän rekisteristä sekä sähköistä allekirjoitusta vaativissa asiakirjoissa. Asiakastietojärjestelmä voi kuitenkin asettaa oman korttivaatimuksensa.

DVV / Kela: Sote-varmennekortilla kirjautuminen on THL:n tietoturva vaatimusten mukaan ensisijainen tunnistautumistapa. Poikkeuksia voi kuitenkin olla erityisesti opiskelijoille ja tilapäisille työntekijöille. Kortti on ehdottomasti tarpeen luovutushaussa toisen rekisterinpitäjän rekisteristä sekä ammattihenkilön sähköisessä allekirjoituksessa. Muissa tilanteissa voidaan käyttää muuta riittävän vahvaa tunnistautumista.

DVV / Kela: Käytössä olevat tunnistautumistavat ja -välineet on arvioitava käyttötilanteen mukaan. Muun kuin varmennekortin on oltava riittävän vahva tunnistautumistapa.

Tunnistautumistavat tulee kuvata organisaation tietoturvasuunnitelmassa ja ne todennetaan myös tietoturvallisuuden arviointilaitoksen järjestelmälle suorittaman arvioinnin yhteydessä.

Koska kyse on tietoturva-auditointia koskevasta vaatimuksesta, käytännöistä kannattaa keskustella myös oman tietojärjestelmätoimittajan ja tarvittaessa arviointilaitoksen kanssa.

1.2 Korttien saatavuus ja hankintaprosessi

Korttien hankinnan nopeus ja kattavuus

Hyvil: Henkilöstö- ja toimikorttien hankinta ei saisi kestää liian kauan esim. kriisitilanteissa, koska hyvinvointialueet ja yksityiset palveluntuottajat voivat toimia vain lyhyen ajan ilman Kanta-palveluita.

DVV: Sote-henkilöstö- ja toimijakorttien hankkiminen edellyttää toimikorttisopimusta/valtuutusta. Prosessi kestää normaalisti vähintään noin viikon ja lisäksi kortin toimitusaika on noin 1,5–2 viikkoa. Ammattikortin voi tilata ilman sopimuksia julkisesta rekisteröintipisteestä.

Yksityinen tuottaja: Sote-ammattikortteja voi tilata myös joistakin apteekeista.

Yksityinen tuottaja: Toimijakortin hankkiminen myös henkilölle, jolla ei ole sosiaali- tai terveydenhuollon koulutusta, onnistui meillä käytännössä hyvin; toimitus kesti noin neljä päivää pidempään kuin sote-kortin tilaajalla.

DVV: Tietoa ei ole siitä, kuinka suurella osalla sosiaalihuollon kirjaavasta henkilöstöstä asianmukaiset kortit on jo hankittu.

1.3 Opiskelijoiden varmennekortit

Lyhyillä harjoittelujaksoilla kortti ei välttämättä ehdi valmistua, ja rekisteröintipisteen palvelumaksusta voi syntyä kustannuksia.

DVV: Erillistä opiskelijakorttia on aiemmin harkittu, mutta sille ei ole löytynyt rahoitusta eikä rekisterinpitäjää.

Voisivatko esimerkiksi oppilaitokset hankkia opiskelijoiden varmennekortit jo opintojen alussa?

DVV: Oppilaitos voi tehdä toimikorttisopimuksen ja valtuutuksen sekä toimittaa palvelusuhdetodistuksen valtuutettuun pisteeseen niistä opiskelijoista, joille kortti hankitaan.

DVV:n välittämä Kelan täsmennys: Opiskelijoiden ja tilapäisten työntekijöiden osalta on poikkeustilanteita, joissa varmennekortilla kirjautumista ei vaadita. Opiskelijoiden merkintöjen hyväksymiseen ja tallentamiseen voi olla organisaatiokohtaisia käytäntöjä; sosiaalihuollon osalta opiskelija voi tietyissä tilanteissa tallentaa tietoja Kanta-palveluihin ilman varmennekorttia.

Voiko samaa korttia käyttää useampi henkilö tai voidaanko Kanta-kirjaukset keskittää vain osalle henkilöstöstä?

DVV: Kortti on aina henkilökohtainen ja sisältää henkilön sähköisen identiteetin. Yhteiskäyttöisiä kortteja ei ole.

DVV:n välittämä Kelan täsmennys: Joissakin organisaatioissa kirjaaminen on keskitetty ammattihenkilöille. Tällöin toimikorttisopimuksia ja valtuutuksia ei välttämättä tarvita niin laajasti. Käytännön on kuitenkin täytettävä tietoturva-vaatimukset.

2. Kanta-palvelujen käyttöönoton tuki määräajan jälkeen

Muuttuuko Kelan/Kanta-palvelujen ohjauksen sisältö määräajan 1.9.2026 jälkeen? Yksityiset palveluntuottajat ovat eri vaiheissa Kanta-liittymisessä ja Kelan tukea tarvitaan edelleen.

Kela: Nykyisiin käyttöönoton tuen muotoihin, kuten ohjaustunteihin, ei ole tulossa muutoksia syksyn aikana. Tilannetta arvioidaan loppusyksyllä ensi vuoden tukea suunniteltaessa.

3. Hyvinvointialueiden erilaiset kirjaamiskäytännöt ja tuplakirjaaminen

Miten toimitaan tilanteissa, joissa eri hyvinvointialueiden asiakkaista pitää kirjata eri tavoin esimerkiksi samassa asumisyksikössä? Eräissä tilanteissa tehdään tuplakirjauksia ja käytetään lisäksi hyvinvointialueen terveydenhuollon järjestelmää, mikä lisää työaika- ja kustannuskuormaa tuottajalla.

Yksityinen tuottaja: Tuottajan ratkaisuna on laatia omia sisäisiä ohjeita ja tarvittaessa pyrkiä hyväksyttämään niitä hyvinvointialueilla.

4. Jatkotoimet

Hyvil: Kun Kanta-palvelut ja tekniset oikeudet on määritelty oikein, asiakirjojen pitäisi liikkua järjestäjän ja tuottajan välillä. Tästä syntyy saumaton yhteistyö ja hyvä palvelu asiakkaalle.

Hali nosti päätöskommenteissaan esiin **kansallisen koordinaation** ja moninkertaisen kehittämisen vähentämisen sekä palveluntuottajien **oman sisäisen toimintamallin tärkeyden**. Halin ehdotus **Hyvinvointialueiden palvelukohtaisista linjauksista** ja käytäntöjä koottaisiin kansallisesti näkyville. Lisäksi Hali toivoo vastaavaa **keskustelutilaisuutta** noin puolen vuoden kuluttua sekä edistää **palveluntuottajakyselyä** tilanteen kehittymisestä.